TIDSKRIFT FÖR

SCHACK

Officiellt organ för Sveriges Schackförbund

Redaktion: Eric Carlén, Prästgårdsgatan 1 C, Stockholm.
Expedition: Ernst Jacobson, Sveavägen 121, Stockholm.
Tidskriftens postgirokonto 3973.

Januari **1930** **Årg. XXXVI.**

Joel Fridlizius 60 år.

Det var säkerligen ingen av deltagarne i sommarens nordiska kongress, som kunde ana, att den spänstige ordföranden blott hade ett halft år kvar till de sextio. Än mindre de vänner som vid utflykten till hans födelsestad Kungälv hade nöjet se honom springa omkring som en ungdom i de branta backarna. Men han måtte nu vara lite annorlunda än vanliga dödliga — ett bevis härpå så gott som något är väl att han inte känt sig riktigt giftasvuxen förrän vid fyllda femtio. Svenska staten torde i alla fall inte taga några extra hänsyn, när han om några år inträder i pensionsåldern, och häråt glädja sig alla schackvänner. Ty han har lovat att då överflytta sin pedagogiska verksamhet till

schacket, speciellt problemschacket och vi hoppas, att han får utföra en lång och betydelsefull uppfostrargärning även på detta område till glädje för väldiga skaror tacksamma lärjungar från alla länder.

Fridlizius är en sällsynt allsidig schackbegåvning. Problemkonstens stormästare äro i regel inga överdängare som praktiska spelare. J. Berger i Graz., J. Möller i Köpenhamn och vännen Joel Fridlizius äro de enda undantag jag känner. I början av detta århundrade var Fridlizius en av våra starkaste spelare — måhända den starkaste. I den första svenska turneringen år 1900 vann han 2:a pris efter J. Grenholm, och samma år besegrade han i en liten match Englund med 3½ p. mot ½. I nordiska schackförbundets första turnering i Göteborg 1901 erhöll han 2:a pris efter J. Möller, och i den första nordiska korrespondensturneringen 1901—02 delade han 1:a och 2:a pris med A. F. Täckholm. När det år 1909 ånyo blev nordisk turnering i Göteborg, deltog Fridlizius åter och vann denna gången 1:a priset och nordisk mästarvärdighet. Sista gången han deltagit i en större turnering var år 1912 i Stockholm, där han i mästarklassen placerade sig näst efter pristagarna med vinster bland andra mot Aljechin (dennes enda förlust) och Spielmann. Fridlizius äger — helt ntaurligt för en problemens mästare — stor kombinationsförmåga, men dessutom har han god positionsblick samt en sund och klar spelföring. Hade han i unga dagar haft tillfälle till ordentlig träning samt tid och lust att ge sig i strid med de stora, lider det intet tvivel om, att han även som praktisk spelare nått internationell ryktbarhet.

Som problemist avlade Fridlizius stormästarprovet redan 1898 med sitt mästerverk 1:a pristagaren i St. Petersburger Zeitungs stora turnering. Ett annat storartat problem är hans 1:a pristagare i Llata Prahas turnering 1908. I Aftonbladets första nationella problemturnering år 1900 var 1:a pristagaren av honom liksom 1:a pristagaren i nordiska schackförbundets första problemturnering 1901. I övrigt har han erhållit en hel del priser i skilda turneringar. Hans produktion har dock ej varit stor, väl beroende på att han ställt mycket stora fordringar på sina alster. Som problemkännare och granskare är hans anseende enastående. Ett litet bevis härpå fingo problemvännerna i julas. I företalet till den samling av W. A. Shinkmans problem, vilken som julgåva förärats dem av den store problemvännen Alan C. White, skriver denne att "Mr J. Fridlizius har utfört ett verkligt underbart arbete vid sin undersökning av hela samlingen".

Fridlizius är en stilist av rang och han har en utomordentlig förmåga att framdraga ett problems förtjänster eller fel. Det är alltid ett nöje att läsa hans spirituella och träffande omdömen. I ett otal problemturneringar har han på ett synnerligen förtjänstfullt sätt utövat det svåra domarkallet och han åtnjuter problemisternas fulla förtroende.

Fridlizius är sedan ungdomen bosatt i Göteborg och medlem av Göteborgs gamla schacksällskap, där han under tiden 1898—1910 var sekreterare och vars ordförande han är sedan år 1918. Sveriges schackförbund har på sextioårsdagen kallat honom till hedersledamot som ett uttryck för de svenska schackvännernas stora tacksamhet för vad han gjort för svenskt schackliv.

Ludvig Collijn.

Partier

Från Sverige-mästerskapet.

Första partiet.

4116. Damgambit.

	A. Nilsson.	G. Ståhlberg.
1.	d2—d4	d7—d5
2.	c2—c4	c7—c6
3.	Sg1—f3	Sg8—f6
4.	c4×d5	

Det slaviska försvaret av damgambit är ett av de mest omtvistade. Den måhända viktigaste varianten, 3. Sc3, Sf6. 4. Sf3, d×c4, rekommenderades och användes för ett tjugutal år sedan av Alapin, ehuru utan framgång. Sedan den länge ansetts dålig, rehabiliterades den av Aljechin, som fann flera förstärkningar för svart. Den förut som fördelaktig för vit ansedda varianten 5. e3, b5. 6. a4 leder efter 6. —, b4! endast till lika chanser. Även Lasker och Bogoljubow använde sig med framgång av försvaret, och i Bogoljubows bok "1. d2—d4„ rekommenderas det t. o. m. som det för svart bekvämaste. Den stora Karlsbad-turneringen 1929 och icke minst matchen Aljechin —Bogoljubow rubbade emellertid åter tilltron till försvaret. Som fördelaktig för vit anses numera varianten 4. —, d×c4. 5. a4, Lf5. 6. Se5!, enär varken 6. —, e6 eller det av Bogoljubow rekommenderade Sb—d7 fullkomligt befriar svarts spel, och vit genom f3 och e4 kan bygga upp ett centrum, som försvårar svarts utveckling. Det synes mig emellertid egendomligt, att man ej sökt bekämpa denna idé med 6. —, c5! På 7. d5 följer 7. —, Le4, och har vit att välja mellan den intressanta angreppsfortsättningen 8. a5, L×d5 9. e4, Le6! 10. Da4†, vilken dock ej torde erbjuda vit tillräckliga angreppschanser i kompensation för den offrade d-bonden, och slutspelsvändningen 8. S×e4, S×e4. 9. f3 (ej S×c4 för e6; 9. a5 besvaras bäst med 9. —, Sd6, — t. ex. 10. e3, Sd7. 11. S×c4, g6 eller 10. f3, Sd7. 11. Da4, g6. 12. e4, Lg7), Da5†. 10. Ld2, D×d2†. 11. D×d2, S×d2. 12. K×d2, Sd7. 13. S×c4, g6 med lika chanser. Förutom 7. d5 kommer 7. e3 i betraktande. Efter 7. e3, Sc6! (på c×d4 erhåller vit ett chansrikt spel genom L×c4!) 8. L×c4, S×e5. 9. d×e5, D×d1†. 10. S×d1, Sd7. 11. f4, Sb6! 12. Lb5†, Ld7. 13. Sc3, a6 kan dock ingen fördel skönjas för vit.

4.	— —	c6×d5
5.	Sb1—c3	Sb8—c6
6.	Lc1—f4	e7—e6
7.	e2—e3	Lf8—e7
8.	Lf1—d3	0—0
9.	0—0	Sf6—h5
10.	Sf3—e5	

I partiet Capablanca—Lasker, New York 1924, skedde 10. Le5, f5. 11. Tc1, Sf6. 12 L×f6, g×f6! 13. Sh4, Kh8. 14. f4 med stora förvecklingar.

10.	— —	Sh5×f4
11.	e3×f4	Le7—d6
12.	Ta1—c1	Lc8—d7
13.	Ld3—b1	Ta8—c8
14.	Tf1—e1	Ld6×e5
15.	d4×e5	a7—a6
16.	f4—f5	Sc6—e7
17.	f5×e6	

17. f6 besvaras med Sg6.

17.	— —	f7×e6
18.	Dd1—d3	Se7—g6

19. Tc1—d1

Större chanser erbjöd måhända 19. g3.

19.	— —	Dd8—h4
20.	Dd3—g3	Dh4×g3
21.	h2×g3	b7—b5
22.	f2—f4	Sg6—e7
23.	Sc3—e2	g7—g6
24.	Td1—c1	Se7—c6
25.	Tc1—c5	Kg8—f7!

Efter 26. Te—c1, Ke7 är 27. Kf2 fortfarande felaktigt på grund av S×e5. Svarts löpare är väl minst lika värdefull som vits, svart har en stark fribonde och agressivare kungställning. Efter 26. Te—c1, Ke7. 27. Kf1, Kd8 (ej S×e5 för 28. T×c8, L×c8. 29. T×c8). 28. Ke1, Kc7. 29. Sd4, Kb6 är det svarta spelet onekligen att föredra, ehuru vit vid riktigt spel bör kunna ernå remis.

26.	Kg1—f2?	Sc6×e5
27.	Tc5×c8	Se5—g4†
28.	Kf2—f3	Sg4—h2†
29.	Kf3—f2	Tf8×c8
30.	Se2—d4	

Vit hade här räknat med 30. Th1 och förbisett, att springaren återvänder till g4 med schack.

30.	— —	Tc8—c4
31.	Te1—d1	Sh2—g4†
32.	Kf2—e2	e6—e5!
33.	Se4—f3!	e5×f4
34.	Td1×d5	Ld7—c6
35.	Td5—g5	

(Se diagram.)

Nu följer en intressant manöver.

35.	— —	Lc6×f3†
36.	Ke2×f3	

Ställning efter vits 35: e drag.

På 36. g×f3 följer 36. —, Sf6. 37. g4, Tc1. 38. Ld3, Th1.

36.	— —	Sg4—h2†

Även i fortsättningen gör springaren sin armé stora tjänster, för att till sist i segerns ögonblick dö hjältedöden.

37.	Kf3—f2	Kf7—f6
38.	Tg5—d5	Sh2—g4†
39.	Kf2—f3	Sg4—e5†
40.	Kf3—f2	Tc4—c1
41.	Lb1—e4	Se5—g4†!

Poängen! På 42. Kf3 följer 42. —, Tf1†! 43. K×g4 (eller 43. Ke2, Tf2†) h5†, och svart måste ge tornet.

42.	Kf2—e2	f4×g3
43.	Le4—f3	

Om 43. Kf3, så Sf2.

43.	— —	Tc1—c2†!
44.	Ke2—d3	Tc2×b2
45.	Lf3×g4	Tb2×g2

Med hotet Td2†!

46.	Lg4—e2	Tg2—g1!

Nu hotar Td1†.

47.	Kd3—e3	g3—g2!
48.	Ke3—f2	Tg1—e1!

Uppgivet.

(Anm. av G. Ståhlberg.)

Andra partiet.

4117. Damgambit.

G. Ståhlberg.	A. Nilsson.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sg1—f3	d7—d5
4. Lc1—g5	Sb8—d7
5. e2—e3	c7—c6
6. c4×d5	

Rekommenderat av d: r Tarrasch och med framgång använt i New-York-turneringen 1924 av Marshall och Janowski.

6.	— —	e6×d5
7.	Sb1—c3	Lf8—e7

Övergår svart med 7. —, Da5 till Cambridge-Springs-varianten, erhåller vit efter 8. Ld3, Se4 goda chanser såväl genom bondeoffret 9. 0—0 som det mera positionellt betonade. 9. Dc2.

8.	Lf1—d3	0—0
9.	0—0	

Större svårigheter för svart erbjuder måhända 9. Dc2.

9.	— —	Sf6—e4
10.	Lg5—f4	f7—f5
11.	Sf3—e5	Sd7×e5
12.	Lf4×e5	Le7—d6
13.	f2—f4	Ld6×e5
14.	f4×e5	Lc8—e6
15.	Ta1—c1	Dd8—e7
16.	a2—a3	g7—g5

En angreppsdemonstration, som dock på grund av vits goda utveckling och genombrottsmöjligheter på damflygeln är av tveeggad natur. Ej heller 16. —, c5 bereder vit några svårigheter, på grund av 17. Se2!

17.	Dd1—e2	Tf8—f7
18.	b2—b4!	a7—a5
19	De2—b2	a5×b4
20.	a3×b4	Ta8—f8
21.	Tc1—c2	g5—g4?

Nu kommer vit i avgörande fördel. Det bästa var 21. —, S×c3. 22. D×c3, f4. 23. e×f4, T×f4. 24. T×f4, T×f4, ehuru vits spel efter 25. Ta2! är att föredraga.

22.	Ld3×e4	f5×e4
23.	Tf1×f7	Tf8×f7
24.	Sc3—e2	De7—h4?

Tempoförlust. Efter 24. —, Dg5 25. Sf4, g3. 26. h3 kan kvalitetsoffret 26. —, T×f4 ej rädda den svarta ställningen: 27. e×f4, D×f4. 28. Dc1, e3. 29. Te2, D×d4. 30. D×e3, och vit vinner.

25.	g2—g3	Dh4—e7
26.	Se2—f4	Tf7—f8
27.	Db2—a3	Kg8—h8
28.	Tc2—a2	Tf8—f7
29.	b4—b5!	c6×b5
30.	Da3×e7	Tf7×e7
31.	Ta2—b2	Le6—f7
32.	Tb2×b5	Kh8—g7

På Tc7 följer Tc5.

33.	Kg1—f2!	

Enklare än 33. S×d5, L×d5. 34. T×d5, Tc7.

33.	— —	Te7—c7
34.	Tb5—c5	Tc7×c5
35.	d4×c5	Kg7—f8
36.	Kf2—e2	Kf8—e7
37.	Ke2—d2	Ke7—d7
38.	Kd2—c3	Kd7—c6
39.	Kc3—d4	Lf7—g8
40.	e5—e6	h7—h6
41.	e6—e7	Kc6—d7
42.	Sf4×d5	Uppgivet.

(Anm. av G. Ståhlberg.)

Tredje partiet.

4118. Damgambit.

A. Nilsson.	G. Ståhlberg.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	c7—c6
3. Sg1—f3	Sg8—f6
4. c4×d5	c6×d5
5. Sb1—c3	Sb8—c6
6. Lc1—f4	e7—e6
7. e2—e3	Lf8—e7
8. Lf1—d3	0—0
9. 0—0	Sf6—h5
10. Ta1—c1	Sh5×f4
11. e3×f4	f7—f5?

Inget gott drag. Visserligen blir punkten e6 endast skenbart svag, men vit kommer genom följande manöver i fördel på damflygeln.

12.	Sc3—a4!	Dd8—d6
13.	g2—g3	Sc6—b4!

På 13. —, Db4 följer naturligtvis 14. a3, och 13. —, Lf6 besvarar vit med 14. Lb5!, med starkt tryck på c-linjen.

14. Ld3—b1

Närliggande men ej det bästa. Nu får svart tillfälle att befria sitt spel. Riktigt var 14. a3!, S×d3. 15. D×d3 med betydande positionsfördel för vit.

14. — — Lg7—f6
15. Tf1—e1 Sb4—c6!

Svart har nu lyckats förhindra Lb5, och som löparen på b1 spelar en statistroll är tempoförlusten endast skenbar.

16. Te1—e3 Lc8—d7
17. Sa4—c5 Ta8—b8
18. Sc5×d7

Detta avbyte är i konsekvens med vits tidigare operationer, som avse tryck på e- och c-linjerna. Genast Tc3 hade svart besvarat med Tf—c8.

18. — — Dd6×d7
19. Te3—c3 Tf8—c8
20. Dd1—a4

Att föredraga var Dd2.

20. — — Dd7—e8!

Nu hotar svart S×d4.

21. Da4—c2 Tc8—c7
22. Dc2—d2

Det hotade L×d4.

22. — — Tb8—c8

Nu har svart ernått full utjämning.

23. Lb1—d3

Ställning efter vits 23:e drag.

Med hotet Lb5, vilket svart kan förhindra genom a6. Svart beslutar sig emellertid för en intressant, positionellt betonad kombination, som synes vara fullkomligt korrekt.

23. — — Lf6×d4!
24. Tc3×c6

24. S×d4, S×d4. 25. T×c7 strandar på 25. —, T×c7.

24. — — Tc7×c6
25. Tc1×c6 De8×c6
26. Sf3×d4 Dc6—c1†
27. Dd2×c1 Tc8×c1†
28. Ld3—f1

Naturligtvis inte 28. Kg2 på grund av 28. —, Td1.

28. — — Kg8—f7

Svart har nu torn och en stark fribonde för två pjäser. Dessutom äro de vita dambönderna svaga.

29. Se5—f3

Garderar indirekt dambönderna men bringar vit i en egendomlig tvångsdragsställning. Även efter 29. Sb5, Tc2. 30. S×a7, T×b2. 31. a3, Kf6. 32. Kg2, e5! är svart i fördel, men denna variant är antagligen vits bästa.

29. — — Kf7—f6
30. Sf3—e5 Tc1—c2
31. Se5—d3 g7—g5!

En egendomlig ställning! Vits figurer äro bundna, och den vita kungen kan ej ingripa. Vits bästa remischans synes vara att förhålla sig passiv. Men efter 32. Kg2, g4. 33. Kg1, Td2. 34. Kg2, Ke7. 35. Kg1, Kd6. 36. Kg2, d4. 37. Kg1, a5. 38. Kg2, b6. 39. Kg1, a4 är vit nödsakad till 40. a3, varpå svart forcerar vinsten genom 40. —, Kd5. 41. Sb4†, Kc5. 42. Sd3†, Kc4. 43. Sb1†, d3.

32. h2—h3 h7—h5
33. f4×g5†

På 33. Kg2 följer 33. —, g4, med snarlika vändningar som i nyssnämnda analys.

33. — — Kf6×g5
34. h3—h4† Kg5—f6
35. f2—f4

Vit måste förhindra e6—e5.

35. — — Tc2—d2

36. a2—a3

Gör vit tempodrag (Kg1—h1), spelar svart som i analysen kungen till d6, jämte a7—a5—a4 och d5—d4.

36. — — b7—b6

Genom detta drag försvårar svart vinsten. Bättre var genast Ke7 jämte Kd6.

37. a3—a4 Kf6—e7
38. b2—b3 Ke7—d6
39. b3—b4 Td2—a2?

Här borde svart spelat 39. —, a5. 40. b×a5, b×a5. 41. Se5, Ta2. 42. Lb5, d4 jämte Tc2 och Kd5.

40. b4—b5!

Nu kan svart antagligen ej vinna vid riktigt spel.

40. — — d5—d4
41. Sd3—e5 Ta2×a4

På Kc5 följer Sd3† med draguppreppning.

42. Lf1—e2 Ta4—a2!
43. Le2×h5! a7—a5!
44. Kg1—f1?

Oförklarligt! Efter det närliggande 44. b×a6 kan svart ej vinna vid riktigt motspel från vit: 44. b×a6, b5. 45. Le8!, b4. 46. Lb5, b3. 47. Ld3, b2 (ej Kc7 för 48. h5, Td2. 49.h6, b2. 50. a7!, T×d3. 51. a8D, b1D†. 52. Kh2, Td2†. 53. Kh3 jämte ev. Kh4 och Kg5). 48. h5, T×a6! (på Ke7 följer a7! jämte Sc6). 49. h6! (49. Sc4†, Ke7. 50. S×b2, Ta3!), Ta1†. 50. Kg2, b1D. 51. L×b1, T×b1. 52. h7, Tb2†!. 53. Kf3 (eller 53. Kh3, Tb1!), Th2. 54. h8D, T×h8. 55. Sf7†, Ke7. 56. S×h8, Kf6! 57. Ke2, Kg7. 58. Kd3, K×h8. 59. K×d4, Kg7. 60. Ke5, Kf7 med remisslut.

Det svaga textdraget kan delvis förklaras av att vit var i svår tidsnöd.

44. — — a5—a4
45. Lh5—e2 a4—a3
46. Se5—c4† Kd6—e7

Uppgivet.

(Anm. av G. Ståhlberg).

4119. Dambondespel.

Spelat i Stockholms schacksällskaps vinterturnering 1929—1930.

	K. Olson.	**G. Stoltz.**
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	Sg1—f3	

Denna utveckling gör svart märkligt nog icke några svårigheter. Däremot anses 4. Db3! vara en vederläggning av Lb4.

Jag är icke helt av denna åsikt, men att här ingå på analyser skulle föra för långt. Vi återkomma istället i ett följande häfte.

4. — — 0—0
5. g2—g3 b7—b6!
6. Lf1—g2 Lc8—b7
7. 0—0 d7—d6

Detta drag skulle kanhända ha föregåtts av 7. —, L×c3, som hindrar vits följande manöver.

8. Sc3—b1!

En nyhet, som öppnar nya vägar för vit.

8. — — d6—d5

Det hotade a3.

9. Sf3—e5 Lb4—d6
10. Sb1—c3

Här skulle jag i stället vilja rekommendera utvecklingen: b3, Lb2, Sd2 o. s. v. för att senare eventuellt sätta i gång ett angrepp med f3 och e4.

10. — — Sb8—d7
11. c4×d5

Vit söker med följande avbyten ernå ett tryck i centrum, men som manövern istället visar sig fördelaktig för svart

borde han här ha spelat: 11. S×d7 samt Dc2. Härefter har vit minst lika spel.

11.	— —	e6×d5
12.	Se5×d7	Dd8×d7
13.	Dd1—b3	Ta8—e8
14.	Tf1—e1	Sf6—e4
15.	Sc3×e4	

Ej 15. Sc3×d5 på grund av Ld6×g3.

15.	— —	d5×e4
16.	e2—e3	

Tempoförlust. Här måste genast ske 16. Lc1—d2.

16.	— —	Dd7—f5!
17.	Lc1—d2	Te8—e6
18.	Ld2—b4	

Ett försök att genom bondeoffer ernå lika spel.

Starkt i betraktande kommer dock 18. Dc2 även om svart därpå erhåller angrepp på h-linjen.

18.	— —	Te6—f6
19.	Lb4×d6	

19.Te2 strandar på Db5.

19.	— —	Df5×f2†
20.	Kg1—h1	Tf6×d6
21.	Te1—f1	Df2—e2
22.	Ta1—e1	De2—d2
23.	Te1—d1	Dd2—a5
24.	Db3—c2	Da5×a2
25.	Td1—a1	Da2—d5
26.	Ta1×a7	Td6—c6!
27.	Dc2—b1	

Efter 27. D×e4 förlorar vit kvalitet genom D×e4, L×e4, Tf6.

27.	— —	Tc6—h6
28.	Tf1—f4	f7—f5
29.	Lg2—f1	

Här borde vit måhända spelat 29. Da2 eller 29. Ta1. På textdraget får svart ett oemotståndligt angrepp.

29.	— —	g7—g5
30.	Tf4—f2	f5—f4
31.	Db1—e1!	

Ställning efter vits 31: a drag.

31.	— —	Th6—f6!
32.	Tf2—c2?	

Starkare motstånd erbjöd 32. Lg2.

32.	— —	f4×e3
33.	Lf1—c4	Dd5×c4
34.	Tc2×c4	Tf6—f1†
35.	Kh1—g2	Tf1×e1
36.	Ta7×b7	g5—g4
37.	Tc4—c2	e3—e2

Uppgivet.

(Anm. av G. Stoltz.)

4120. Rétis spelöppning.

Spelat i turneringen i Bradley-Beach.

	A. Keritz.	**dr Aljechin.**
1.	Sg1—f3	Sg8—f6
2.	c2—c4	b7—b6
3.	g2—g3	Lc8—b7
4.	Lf1—g2	e7—e6

Textdraget för till genomforskade varianter. 4. —, e5 leder till svårare spel för svart.

5.	0—0	Lf8—e7
6.	d2—d4	0—0
7.	Sb1—c3	Dd8—c8

För att komplicera spelet. Annars är 7. —, d5 eller 7. —, Se4 utmärkt.

8.	Lc1—g5	

Enkelt och gott. Men även 8. d5 kom här i betraktande.

8.	— —	h7—h6
9.	Lg5×f6	Le7×f6

10.	e2—e4	d7—d6
11.	Dd1—e2	Sb8—c6

Tvivelsutan utsiktsfullare än det schablonmässiga Sb8—d7. Svarts strävan går ut på att så snart som möjligt iscensätta spel på de svarta fälten, varvid hans kungslöpare, som ej har någon likfärgad opponent, skall anvisas särskilda uppdrag.

12.	Ta1—d1	Dc8—e8

Det kunde naturligtvis också genast ske 12. —, e5. Svart ville emellertid försvaga verkan av draget 15. b2—b4 efter 13. Sc3—d5, Lf6—d8. 14. d4×e5, d6×e5.

13.	Tf1—e1	e6—e5
14.	Sc3—d5	Lf6—d8
15.	d4×e5	d6×e5
16.	Lg2—h3	Kg8—h8

Ett mera ekonomiskt försvar mot hotet 17. Lh3—d7 o. s. v. är 16. Lb7—c8.

17.	c4—c5	

Ställning efter vits 17: e drag.

Ganska intressant planerat (17. —, bc5. 18. De2—b5 o. s. v. med bättre spel för vit) och till synes medförande fördel för vit. Svarts nästa manöver ger emellertid bekväma utjämningsmöjligheter.

17.	— —	Sc6—d4!
18.	Sf3×d4	e5×d4
19.	De2—c4	

Om 19. Td1×d4 så 19. —, c6 jämte De8—e5×c5 med gott spel för svart.

19.	— —	c7—c6
20.	Sd5—b4	b6×c5
21.	Sb4—d3!	

Återigen ser det ut som om vit skulle komma i fördel i centrum. Svart förfogar emellertid över en dold parad.

21.	— —	Ld8—a5!

Ett viktigt tempodrag, varigenom tornet lockas till ett riskabelt fält.

22.	Te1—e2	La5—b6
23.	Sd3×c5	De8—e7
24.	b2—b4	

Vit, som hittills spelat rätt idérikt, kunde här förskaffa sig goda remischanser genom 24. Sc5×b7 (ej 24. Sd7, Tfd8. 25. S×b6, ab6. 26. T×d4, La6 med bättre spel för svart) trots svarts fribonde. Textdraget är däremot något för optimistiskt.

24.	— —	a7—a5
25.	Td1×d4	

Kvalitetsoffret beror på en uppenbar överskattning av den egna ställningen. Visserligen vore 25. Sd7 förfelat på grund av 25. —, La6, men efter 25. S×b7, D×b7. 26. b5! stode vit tämligen tillfredsställande.

25.	— —	Lb7—a6
26.	Sc5×a6	Lb6×d4
27.	Dc4×c6	a5×b4
28.	Sa6—c7	Ta8—b8

Enklare vore väl 28. Ta5. 29. Sd5, Dc5 o. s. v.

29.	Sc7—d5	De7—e5
30.	Dc6—c4	Ld4—c3
31.	Sd5×c3	

Att tillåta ett eftertryckligt angrepp från motståndarens sida för en kortvarig bondevinst är säkerligen ingen god affär. Däremot skulle efter 31. a3!, Dd6!. 32. S×c3, bc3. 33. D×c3, Tb1†. 34. Te1, T×e1†. 35. D×e1, D×a3 o. s. v. vinsten utan tvivel medföra mycket större tekniska svårigheter för svart.

31.	— —	b4×c3
32.	Te2—c2	De5—h5!
33.	Kg1—g2	Tb8—b1
34.	Dc4×c3	Dh5—d1
35.	Lh3—f5	Kh8—g8!

Hotar att deplacera löparen genom g6 och framtvingar därför följande för hela den vita centrumställningen försvagande bondedraget.

36.	e4—e5	Dd1—f1†
37.	Kg2—f3	Df1—h1†
38.	Kf2—e3	Dh1×h2
39.	Tc2—b2	Tb1—g1!

Starkare än tornbyte. Det hotar nu 40. —, T×g3†. 41. fg3, D×g3†. 42. Kd2 (eller Kd4, Tfd8† o. s. v.), Dg3—f2†×f5 med vinstställning.

40.	Lf5—e4	Dh2—h5
41.	Tb2—b1	

Även annars vinnes lätt.

41.	— —	Tg1×b1
42.	Le4×b1	Tf8—e8
43.	f2—f4	Dh5—h2!
44.	De3—e1	

Uppenbarligen enda draget men dock otillräckligt på grund av svaret.

44.	— —	Te8—a8!

Uppgivet.

Vits ställning ramlar fullkomligt samman.

(Anm. efter Aljechin i Kagans N. S.)

Matchen om Sverige-mästerskapet.

G. Ståhlberg.

Segraren i årets nordiska turnering, G. Ståhlberg, hade hos styrelsen utmanat innehavaren av sverigemästerskapet Allan Nilsson till match om detsamma. Utmaningen godkändes av styrelsen och beslöts i samråd med kontrahenterna och Göteborgs schackförbund, att matchen skulle utkämpas i december under kontroll av göteborgsförbundet.

Matchen tog sin början onsdagen den 4 december på förbundslokalerna, Lorensbergsgatan 6. Som tävlingsledning för matchen hade utsetts Fritz Andersson, K. Robertson och H. E. Schweitz. Efter lottning av färg, där Nilsson drog vit, tog spelet kl. 3 sin början. Speltiden var bestämd till 3—7 och 7,30—11,30 e. m. Då 48 drag gjorts, uppgav hr Nilsson partiet. Torsdagen den 5 spelades det andra partiet, vilket uppgavs av Nilsson efter 42 drag, och det tredje spelades lördagen den 7 med förlust för Nilsson efter 46 drag. Samtliga partier följdes med stort intresse av talrika åskådare och när fjärde partiet söndagen den 8 skulle taga sin början var lokalen så gott som fullsatt. Nilsson meddelade emellertid, att han uppgav matchen, varför segern således gick till Ståhlberg med 3 poäng mot 0.

Den nye sverigemästaren är endast 21 år gammal och är hemmahörande i Surte, ehuru han sedan 1926 tillhör Majorna schacksällskap. Hans första tävlingsframgång var vid svenska schackkongressen år 1925 i Trollhättan, där han delade 2—4 pris i andra klass.. Året därpå, 1926, fick han med E. Bernflyckt dela 1—2 pris i första klass vid kongressen i Karlstad. Sedermera vann han omspelet och svenska mästaretiteln. 1927 i Örebro deltog han i mästareklassen, varvid han delade 1—2 pris med G. Stoltz. Till dessa framgångar lade han också segern i Majorna schacksällskaps jubileumsturnering samma år. Vid träningsturneringen för 1928 års matcher i Haag blev han trea, i Hälsingborgskongressen delade han 2—3 pris och i Oslo 3—4. I gott minne står också hans goda resultat vid schackolympiaden i Haag, där han tillförde de svenska färgerna de flesta poängen. Den förnämsta framgången och den, som officiellt meriterade honom till matchen om sverigemästerskapet, nåddes vid årets nordiska kongress i Göteborg, då han vann mästarklassen med det utomordentliga resultatet av sex vinst och tre remis.

Partierna från matchen återfinnas å partiavdelningen.

? Aktuella frågor

Redaktionen har haft nöjet mottaga nedanstående bidrag från en medarbetare. Författarens åsikter, som torde delas av många men också förkastas av många, stå för hans egen räkning.

En redaktionsfråga.

Schackproblemvännerna i vårt land äro måhända många. Att de emellertid i fråga om antalet skulle kunna uthärda en jämförelse med det praktiska spelets vänner och utövare är orimligt att tänka sig.

Med hänsyn härtill torde frågan om partischackets och problemschackets rätt till utrymme i en schacktidskrift kunna förtjäna en smula diskussion. Och särskilt viktig borde frågan te sig för dem, som under en följd av år strävsamt och oegennyttigt arbetat på Tidskrift för Schacks uppryckning och spridning.

Reellt taget har deras arbete varit förgäves, och synes det oss hopplöst. Det finnes Gudi klagat ytterst minimalt intresse för vår publikation och ringa eller ingen offervilja hos vårt lands schackvänner.

Vadan då detta? Ligger icke månne något fel uti redigeringen?

Får den stora publiken det den önskar?

Eller är månne icke tidskriften till sin läggning för exklusiv?

Undertecknad har för sin del svaret färdigt, och i vilken riktning det går, torde skönjas av fortsättningen.

Det är icke något lätt arbete att redigera en schacktidskrift, och om utbytet och tacksamheten skola vi tala tyst.

Ett glädjande undantag från regeln utgör problemredaktören. Han erfar i sin oegennyttiga strävan lyckan och tillfredsställelsen att se sitt auditorium hänfört och tacksamt.

Därpå får både han och tidskriftens läsekrets svart på vitt, ity att både fyra och fem sidor fyllas enbart med s. k. "lösaromdömen" vilka i konstfulla och snillrika utläggningar prisa problemen.

Vad gör det sedan om hans auditorium är hela dussinet fullt av lösare eller blott några få stycken. Ett flyktigt studium av signaturerna, som figurera på avdelningen ifråga, nummer efter nummer, visar att det rör sig om den antydda siffran.

Problemredaktören är den renodlade idealisten. Han har och kan ej ha något vare sig ekonomiskt eller annat ansvar för det hela. Om det går ihop för publikationen eller ej kommer ej honom vid. Han gör sin plikt och mer till (tyvärr!) och därmed basta!

Heder åt honom!

Men redaktionsledningen; gör också den sin plikt mot den *stora* publiken?

"Giv åt kejsaren vad kejsaren tillhörer", heter det. Är partiavdelningen och allt det övriga, som tidskriften innehåller, eller borde innehålla rättvist avvägt?

Svaret ger sig självt, och resultatet blir att publikationen är en högst exklusiv företeelse. Utöver dussinet problemdyrkare finnes ingen, som är riktigt tillfreds med den.

Var äro nu orsakerna till det påtalade att söka? Ja, en sak ligger ju nära till hands att peka på. Och den är, att problemkonstens målsmän i gemen äro synnerligen energiska och ha en alldeles särskild förmåga att göra sig breda. De äro utan tvivel redaktionens absolut viktigaste faktor, när det gäller spaltfyllnaden. Och något som helst sinne för proportioner äro de ej bekajade med liksom ej heller någon överdriven hänsyn till schacket utanför deras egen sfär. Det skulle vara frestande nog att i detta sammanhang gå in på den svulstiga och svamlande terminologi, som utbildats på området ifråga och varmed sidorna fyllas, men mitt inlägg har redan nått en oroväckande längd.

Avsikten med det sagda är att om möjligt åstadkomma en mera rättvis fördelning av tidskriftens utrymme.

Så mycket torde vara säkert att icke skulle intresset för publikationen eller dess spridning bli därav lidande.

Gösta-Sigurd Nyberg.

Korrespondensturneringarna

Anmälningar och meddelanden sändas till NILS JOHANSSON, Östgötagatan 70, 2 tr., Stockholm.

Till nya turneringar hava inkommit nedanstående anmälningar och emottagas nya sådana. Uppmärksamheten fästes vid att priserna väsentligt ökats. Se här nedan § 5!

J. E. Johnsson, Örebro; G. Strand, Stockholm; N. O. Nilsson, Spenshult; S. H. Kindahl, Stockholm; Nils Rutberg, Örnsköldsvik; K. J. Lenander, Stockholm; Frank Eriksson, Uddevalla; Karl Billvall, Mölndal; Oscar Karlsson, Högsby.

I turnering n:r 1 klass 3 ha följande resultat ernåtts: I. Erixon ½ — G. Lundqvist ½, G. Lundqvist 0 — F. Gylje 1, F. Gylje 1 — E. Werner 0.

I turnering n:r 1 klass 4 ha följande partier avgjorts: Nils Rutberg 0 — T. Gylje 1, Nils Rutberg 1 — D. Skott 0, Nils Rutberg 0 — K. J. Lenander 1, G. Henriksson ½ — J. Olsson ½.

Turneringsreglerna äro följande:

§ 1. Turneringarna äro öppna *endast* för prenumeranter å Tidskrift för Schack.

§ 2. Varje turnering omfattar 7 deltagare, och skall var och en av dessa spela ett parti med var och en av de övriga. Vit och svart fördelas enligt i Collijns Lärobok i Schack angivet system och tilldelas deltagare sina resp. nummer genom lottning. Ronderna spelas samtidigt.

§ 3. Anmälan om deltagande med uppgift om vilken klass anmälaren tillhör, jämte bifogad turneringsavgift, kr. 5:—, sändes till *turneringens ledare hr Nils Johansson, Östgötagatan 70, 2 tr., Stockholm.*

Följande klassindelning tillämpas:

Klass I: mästare, pristagare i Nordisk turnerings 1:a klass samt pristagare i större korrespondensturneringar;

Klass II: övriga deltagare i Nordisk turnerings 1:a klass, de, som till deltagande i dessa skulle vara berättigade, samt de som i större korrespondensturneringar vunnit minst 50 % av sina partier;

Klass III: 1:a klass spelare inom de större sällskapen, pristagare i de mindre sällskapens 1:a klass turneringar samt de deltagare i större korrespondensturneringar, som vunnit minst 30 % av sina partier;

Klass IV: 2:a klass spelare inom de större sällskapen, 1:a klass spelare inom de mindre sällskapen samt korrespondensspelare med vana vid korrespondensspel;

Klass V: 3:e klass spelare i de större sällskapen, 2:a klass spelare i de mindre samt korrespondensspelare med liten vana vid korrespondensspel;

Klass VI: övriga spelare.

§ 4. Så snart 7 deltagare anmälts, tilhörande samma klass, påbörjas en turnering. Tidskriften delgiver då deltagarna motståndarnas namn, adress och nummer samt dagen för avsändandet av vits första drag.

Redaktionen förbehåller sig rätten att, för den händelse inom en månads tid, beräknat från första anmälningens ingång ej 7 deltagare anmälts i samma klass, sammanslå närliggande klasser i en turnering eller överflytta någon eller några deltagare till högre eller lägre klass turnering.

§ 5. Priserna äro: klass I kr. 40:—, kr. 25:— och kr. 15:—, klass II, III och IV kr. 30:—, 20:— och 10:— samt klass V och VI kr. 25:—, 15:— och 10:—. Extra pris i varje klass schacklitteratur.

1:a och 2:a pristagare uppflyttas i högre klass.

§ 6. Vunnet parti räknas för 1 poäng, remis för ½ och förlust för 0 poäng. Priserna tilldelas efter antalet vunna poäng. Vid samma poängtal delas priserna.

§ 7. Dragen sändas skriftligen och skall motståndarens senaste drag varje gång upprepas. Dessutom skall varje deltagare före den 6:e i varje månad till turneringsledaren insända uppgift å de drag, som under den gångna månaden gjorts i de partier, vari han har vit. Därjämte skall varje drag, såväl avsänt som motdraget, vara angivet med datum. Endast dylika månadsrapporter godtagas. Månadsrapport skall ovillkorligen insändas, eljest räknas också detta som tidsöverskridning.

§ 8. Ett avsänt drag kan ej förändras eller återtagas, såvida draget är möjligt. Har ett omöjligt drag sänts, skall detsamma omedelbart returneras och ett nytt göras. För det nya draget skall som använd tid beräknas den tid, som förflutit från det omöjliga dragets erhållande och tills det nya draget sänts.

§ 9. Betänketiden är 4 dagar för varje drag, inberäknat mottagnings- och avsändningsdagen (sändas flera drag samtidigt räknas tiden som för ett drag). Inbesparad tid kommer icke följande drag till godo. Varje deltagare har dessutom för varje parti en respittid av 10 dagar, som får användas efter behag. Överskrides betänketiden, förloras partiet. Om en deltagare har skäl antaga, att en motståndare överskridit tiden, skall anmälan härom ske till turneringsledaren med bifogande av brevkorten, som röra partiet. Turneringsledaren har

därvid rätt ålägga motparten att omedelbart insända sina brevkort rörande partiet vid risk, att detta i annat fall förloras. Vid sjukdom eller bortresa kunna partierna avbrytas under högst två månader, varom såväl motspelarna som turneringsledaren i så fall skola underrättas.

§ 10. Deltagare anses ha utträtt ur turneringen om fyra partier förloras genom tidsöverskridning. Har han därvid slutspelat de två övriga, räknas hans partier. Samma blir fallet om han i minst fyra partier — inberäknat genom tidsöverskridning förlorade — har förlustställning, varvid de återstående partierna även räknas som förlorade. I annat fall strykas hans resultat. Samma bestämmelser gälla, om deltagare utgår ur turneringen.

§ 11. Tidskriftens redaktion fungerar som turneringskommitté, och mot dess utslag finnes intet jäv.

Slutspel

Bidrag och meddelanden till denna avdelning sändas till E. Holm, Ystad.

Ur studiernas och slutspelens rike.

Av *E. Holm.*

Finis coronat opus.

En stor kulturfaktor inom schackspelet är utan tvivel slutspelsstudien med sitt skarpt avgränsade innehåll och skiftande väsen, och då T. f. S. åter beslutat införa en särskild studieavdelning är det med en säker förhoppning om att man litet till mans intresserar sig för den.

Talet om schackspelets ålderdomssvaghet, införandet av nya pjäser m. m. är ett missgrepp, som då och då återkommer. Först när alla kunna behärska schackspelets irrgångar, först då kan en viss överblick vinnas, och då finner man kanske istället, att det står inför ytterligare utveckling.

Genom studierna får man en god inblick i finesserna i vinstföring och räddning i svåra situationer, varjämte man lär känna en mängd svåra och originella teoretiska slutspel.

Vi införa först en del bättre reproduktioner av olika studieförfattare.

Studie N:o *201.*
Av A. Troitzky, Tschernoserje, 500 Endspielstudien.

Vit drar och vinner.

201. h-bonden måste inleda attacken — alltså 1. h7 T×g5†. 2. Kd6, Th5. Nu följer 3. Kc7 med matthot på a2. Svart förhindrar detta med 3—, Le6, men vit spelar 4. Kb8 och nu uppstår matthot på d6. Svart synes dock räda sig med 4. —, Ld5!, men efter 5. T×d5!, T×d5. 6. h8T! (ej dam!) hotar matt på h6. Nu vinner vit efter 6—, Td6 med 7. Kc7 som angriper tornet och hotar Ta8‡. En utomordentlig studie av den ryske mästaren!

Studie N:o *202.*
Av H. Rinck, Barcelona. The Chess Amateur 1916.

Vit drar och vinner.

202. Här synes vit vinna med det enkla 1. —, f6? Men så enkelt är det inte. Svart drar 1. —, Sd3†. 2. Ke2, Sf4† eller 2.K f1, Sc5 och springaren hejdar bonden. Mången gång kan man luras av en till synes enkel ställning. Vit spelar här 1. Ld1†!, K∼. 2. f6 och efter 2. —, Sd3†. 3. Kf1, Sf4 avgör 4. Lh5! och efter 3. —, Sc5. 4. La4! och springarens bana är stäckt. En studie helt i Rincks flotta och eleganta stil!

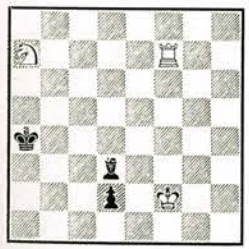
Studie N:o *203.*
Av W & M. Platoff, Riga. Deutsche Schachzeitung 1907.

Vit drar och vinner.

203. Vit måste forcera sin bonde i dam alltså 1. d7, varpå följer ett gott försvar av svart 1. —, g4†. 2. K×g4, Lg5! 3. K×g5, Sc5, som förhindrar d8D. Men vit har räknat längre: 4. h6† driver kungen till 4. —, Kh7, varpå följer den fina poängen 5. Le4†! Kungen kan ej gå till 8:e raden för d8D†, svart kan således endast spela 5. —, S×e4† varpå 6. Kh4 avgör. En äkta Platoff-studie, där svart betvingas med list och kraft.

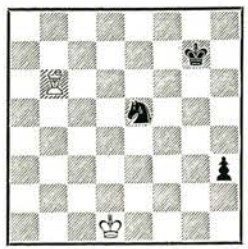
Studie N:o *204.*
Av J. Schwers, Mitau. Schwers Endspielstudien.

Vit drar och gör remis.

204. Vill man lära känna dr Schwers' stil, måste man lösa hans fenomenala remisstudier. Vit börjar med 1. Sb5! och svart slår helst ej springaren, ty på 1. —, K×b5 följer 2. Tb7†, K∼. 3. Tb1!, L×b1. 4. Ke2 etc. och på 1. —, L×b5. 2. Ta7† och 3. Ta1, alltså spelar han 1. —, Kb4, varpå den envise springaren spelar 2. Sc3!, K×c3 och nu kommer 3. Tc7†, Kd4. 4. Td7†, Ke4. 5. Te7†, Kf5. 6. Te1! remis eller 3. —, Kb4. 4. Tb7†, Lb5. 5. T×b5†, K×b5. 6. Ke2 etc.

Studie N:o *205.*
Av E. Holm, Ystad.
Sydsv. Dagbl. Snällposten 1911.

Vit drar och gör remis

205. Här är inledningen given, men den räcker ej långt. 1. Lg1 följes av 1. —, Sf3 som söker fördriva löparen. Men vit har här en god poäng 2. Lh2! och efter 2. —, S×h2 grumlar vit nöjet med 3. Ke2!, Sg4. 4. Kf3, Kg6. 5. Kg3, h2. 6. Kg2 etc. och kan endast bli patt i hörnet. Om vit spelat 3. Ke1?, så vann svart med Sf3† och Sg5 och om han försökt 2. —, Ke2? så vann 2 .—, S×g1†. 3. Kf2, Se2!

Litteratur

Redigeras av G. S. NYBERG.

Den äldre svenska schacklitteraturen är förvisso torftig och består nästan uteslutande av översättningar eller bearbetningar från främmande språk. Någon fullständig förteckning på svenska schackverk av äldre datum har ej funnits. I dagarna har emellertid utkommit en liten intressant skrift, "Den äldre svenska schacklitteraturen". Författaren är den kände schackvännen dr Hj. Mandal, Luleå.

Tidigare har ämnet behandlats en smula i förbigående av Heydebrand v. d. Lasa i Berliner Schachzeitung någon gång på 1840-talet och vidare av v. d. Linde i det monumentala verket "Zur Geschichte und Litteratur des Schachspiels", Berlin 1874. Även vår kände svenske schackskriftställare, Robert Sahlberg, har lämnat en del materiel bl. a. i en översättning av "Minckwitz Lehrbuch".

I stort sett är dr Hj. Mandals bok en sammanställning av de nämnda auktorerna, men en värdefull och förtjänstfull sådan.

Ett arbete av föreliggande art blir ju i regel en smula torrt. Dr Mandal har emellertid här och där i sin skrift gjort en del belysande uttalanden och roande citat ur de gamla skrifterna och som dessa äro väl valda utgöra de små vederkvickande oaser i uppräknandets öken.

Med det nu sagda skulle man kunna anse denna anmälan såsom tillfyllest.

Dr Mandals skrift ger emellertid ett intryck av något ofullbordat och man frågar sig osökt, om icke ämnet kunnat bjuda på ännu något mer. Själv har författaren antytt i förordet, att han ej vågat hoppas, att förteckningen skall visa sig komplett, men att "endast smärre schacktryck torde saknas". Reservationen är säkerligen på sin plats, men understryker ytterligare det ovan sagda. En "fullständig" förteckning är kanske en omöjlig sak, men en fullständigare än den nu omtalade ligger helt visst inom räckhåll. Men en sådan fordrar självständig forskning och ett hängivet intresse för en otacksam uppgift. Och den kan aldrig bjuda någon ersättning vare sig i pekuniär form eller i form av ryktbarhet. Med hänsyn härtill få vi vara tacksamma också för denna lilla skrift.

G.-S.

Förslag till ventilation i schacklokaler.

(Teckning av Jac.)

Ventilationen på schackförbundet lämnar åtskilligt övrigt att önska, och vederbörande överväga åtgärder i o. f. en bättre sakernas ordning.

Märket "Jac", som från och med årsskiftet är tidskriftens högt värderade medarbetare, har visat sitt intresse för saken. Hur han tänkt sig problemets lösning framgår av teckningen här ovan.

Schacknytt

Världsschackförbundet. Islands schackförbund har begärt sitt inträde i världsschackförbundet.

Turneringen i San Remo kommer att stå under världsschackförbundets ledning.

Till kvinnliga världsmästerskapet i schack har lady Hamilton Russel uppsatt ett dyrbart vandringspris, vilket överlämnats till miss Menchik.

England. Den gamle engelske stormästaren I. Gunsberg fyllde den 2 november 75 år.

Till de sedvanliga julturneringarna i Hastings äro anmälda Maroczy, dr Vidmar, dr Tartakower, Takacs och sir G. Thomas. Priserna i varje turnering äro 15, 12, 8 och 5 pund.

Canada. I turneringen om brittisk-nordamerikanska mästerskapet segrade M. Fox.

Simultanturné av Gösta Stoltz. För schackmästaren Gösta Stoltz anordnade Mälardalens schackförbund den 8—17 december en simultanturné. Hr Stoltz visade sig därvid spela just så som en simultangivare helst bör göra. Han avfärdade i allmänhet 25 à 30 motståndare på 2½ timmar, d. v. s. på mindre än hälften av den tid utländska stormästare använt mot Mälardalens klubbar. Resultatet blev dock minst lika bra. Sammanlagt noterade hr Stoltz 169 vinst, 26 remis och 57 förlust. Vid en intervju med hr Stoltz angående resultatet förklarade han, att örebrospelarna visat det mest hårdnackade motståndet, en sak som ju också stormästarna Bogoljubow och Réti förra hösten fingo erfara.

Resultaten mot de olika klubbarna blevo:

	vinst	remis	förlust	speltid
Köping	23	0	2	2.45
Örebro Ss	15	0	12	2.45
Örebro arb.f.	13	5	14	3.—
Kungsör	21	3	2	2.—
Eskilstuna allm.	18	6	2	3.—
Eskilstuna Ss.	15	5	6	3.—
Strängnäs	19	1	2	2.—
Västerås allm.	9	0	13	2.30
Asea Sk.	14	4	2	2.45
Heby Ss.	22	2	2	2.15

Den unge schackmästaren har varit ytterst blygsam i sina anspråk och klubbarnas utgifter ha därför blivit mycket små. På flera platser rycktes schacklivet i hög grad upp. Då hr Stoltz gärna står till förfogande för simultanmatcher och turnéer, vore det givetvis en dubbel vinst för svenskt schackliv, om hans eminenta förmåga mera utnyttjades än vad hittills varit fallet.

E. B—g.

Stockholms schackförbund. Lagmästerskapet, förbundets A-lagserie, skulle programenligt ha slutspelats före julhelgen. Samtliga matcher blevo också spelade, men avgörandet kommer först genom en del avbrutna partier. Att seriesegern kommer att gå till Kamraterna eller Vasa är emellertid klarlagt, och i skrivande stund förefaller det som chanserna hårfint skulle väga över åt den förstnämnda klubben.

I B-lagserien återstå två ronder ospelade. Västermalms schackklubbs seger torde här knappast kunna hotas, då klubben vunnit sina samtliga hittills spelade matcher och förskaffat sig en betryggande ledning i serien. *L.*

Mälardalens schackförbund, som i år existerat i 15 år, har hållit kongress i Eskilstuna. Till ledamöter av V. U. återvaldes civ. ing. H. R. Schultz, ordförande, civ. ing. E. Blomberg, sekreterare, samt hr Ivar Jansson, kassör, samtliga i Västerås. Övriga styrelseledamöter äro apotekare A. Haldin, Eskilstuna, och hr R. Zetterström, Örebro, med hrr Arthur Andersson, Enköping, E. G. Skarf, Västerås, och redaktör W. E. Bergquist, Eskilstuna, som suppleanter.

Vid supé efter förhandlingarna överlämnades vandringspriset i förbundets serier till Eskilstuna allmänna schackklubb, som vunnit i såväl A- som B-serien, samt vandringspriset i den individuella turneringen till hr A. Ström, Västerås, förbundets första individuella mästare. *W. E. B.*

Västgöta-Dal-Bohus schackförbund. Första omgången i förbundets mästerskapstävlingar spelades söndagen den 8 dec. med följande resultat: Tornet, Borås 4½—Vara Ss. 3½ p., Skövde Ss. 4½—Alingsås Ss. 3½ p., "Fenix", Borås, 6½—Tollereds Sk. 1½ p., Åmål Ss. 7—Vargöns Ss. 1 p., Uddevalla Ss. 5—Jonsereds Sk. 3 p., Lysekils Sk. 6—Kamraterna, Trollhättan, 2 p.

De två föregående årens förbundsmästare, Jonsereds S. K., är således nu utslagen. *F. L—n.*

Skånes schackförbund avhöll under nov. sitt ord. höstsammanträde, varvid styrelse valdes.

Förbundet har under det tilländalupna året börjat bedriva verksamhet bland de smärre klubbarna ute i bygderna. Lagtävlingar hava anordnats, och stort intresse för dessa har förefunnits. Det gångna året har visat, att förbundet väl hävdat sin ställning, som ett till spelstyrkan starkt landsortsförbund.

S. N—n.

Malmö schackförbund, som utgör en sammanslutning av samtliga schackklubbar — alltså även korporationsklubbar — i Malmö, höll under december sitt ord. höstsammanträde.

Förbundet är särdeles livaktigt, och trots att de anslutna föreningarna endast betala fem kronor pr år och förening, har förbundet lyckats avsevärt höja schackintresset i Malmö.

I förbundets serietävling, som påbörjades den 15 dec., deltogo ett 30-tal lag, och i kampen om Malmömästerskapet, som börjar på nyåret, torde 12 à 15 spelare ställa upp. *S. N—n.*

Gotlands schackförbund. Schackklubbarna på Gotland äro i regel blott ett par år gamla. Trots att de än så länge äro ganska få, har schackintresset stigit märkbart. Särskilt Rétis besök i november 1928 tilldrog sig stort intresse.

Visby och Rute ha under året mötts två gånger i matcher och vunnit var sin gång, varjämte ett kombinerat Rute- och Slite-lag vunnit mot Visbyklubben.

Vid denna sist omnämnda match bildades Gotlands schackförbund, som nu även är anslutet till Sveriges schackförbund. Förbundets första uppgift har varit att anordna en turnering om gotländska mästerskapet. Av de fyra deltagande spelarna segrade W. Böttiger, Visby, med 3½ p., 2:a och 3:e pris delades mellan G. Back, Visby och G. Eriksson, Hörsne. *A. H—z.*

Örebro. För Örebro andra och tredjeklass-spelare ur Ö.SS. och Ö. A.SS. pågå f. n. två serier. I andraklass-serien deltaga förutom örebroklubbarna, Kristinehamn och Karlskoga S. K. Ledningen i denna serie innehas f. n. av örebroklubbarna. I tredjeklass-serien deltaga utom Ö. SS. och Ö. A.SS. Halls-

bergs SS. och Kumla SS. Här leder Hallsbergs SS. och det kommer förmodligen även att vinna densamma. Båda serierna äro dubbelrondiga.

En större match, mellan 30-mannalag, från Ö. SS. och Ö. A.SS. spelades i nov. månad. På grund av ett avbrutet och ännu ej avdömt parti äro slutsiffrorna ännu ej klara.

Örebromästerskapet i schack tager sin början den 19 jan. Titelförsvarare är Einar Pettersson, Ö. SS.

Kiruna Schacksällskap har till styrelse för spelåret valt N. Thålin, ordf., K. Eng, v. ordf., H. Persson, sekr., K. E. Sträng, kassör och P. Selberg, materialförvaltare.

Första matchen om ett nyuppsatt vandringspris mellan Kiruna och Narviks schacksällskap spelades den 10 nov. i Narvik och vanns av Kiruna med 7—3.

Den 1 dec. spelades i Kiruna en match Kiruna—Malmberget, vilken vanns av Kiruna med 3 ½—2 ½.

Luleå schacksällskap med sin ordf. Hj. Mandal i spetsen är nu ivrigt sysselsatt med förberedelser för sommarens svenska schackkongress. Stadsfullmäktige har ställt stadens pampigaste lokal till förfogande, så kongressen och turneringarna behöver ej äga rum ute bland de berömda norrländska myggorna — vilka f. ö. i Luleå äro tämligen utrotade i likhet med vargar, björnar, samojeder och midnattssolar. (Solen är nere under horisonten ca. 1 ½ t. och naturligtvis är det just då som midnatten passar på och inställer sig.) Att observera för påtänkta kongressdeltagare!

Boden—Luleå. Den 1 dec. spelades femte matchen om "Schackintresserades" i Boden vandringspris mellan Luleå Schacksällskap och Bodens schackklubb. Matchen vanns av Boden med 9—6, därmed har Boden 2 inteckningar mot Luleås 3. Priset skall erövras 4 ggr för att bli ständig egendom. Under matchen anlände en utmaning till en komb. match Luleå—Boden mot Kiruna—Malmberget. Den torde komma till stånd i vår.

Ett "Norrbottens schackblad" har utgivits och det första numret utdelades *gratis* i 17,000 ex.! *M.*

Västerås. Mellan de båda klubbarna i Västerås utkämpades den 8 december femte matchen om Arospokalen. Varje klubb deltar med 20 spelare, och vinnare blir den, som först uppnår 80 poäng. Allmänna vann över Asea med 11—9. Ställningen är nu Asea 51 och Allm. 49. *E. B.*

Eskilstuna Allmänna Schackklubb har till ny ordförande valt redaktör W. E. Bergquist, och till ledamöter av styrelsen hrr Erik Ekman, kassör, Alvar Johansson, sekreterare, Nils Lundin och Edvin Andersson.

Den 3 nov. firade klubben sitt 20-årsjubileum med en supé, till vilken inbjudits representanter för Mälardalens Schackförbund, Stockholms Södra Schacksällskap, Eskilstuna Schacksällskap m. fl.

Klubben hade till jubileet spelat 161 matcher, vunnit 109, förlorat 37 och spelat 15 oavgjorda; 1,002 poäng ha erövrats, 714 förlorats. Statistiken är stålig, icke minst med tanke på hur rikt matchutbytet varit med Stockholms Södra SS och andra starka klubbar, såsom Stockholms Allm. SK, Uppsala A. S. S., Norrköpings S. K., Örebro- och Västeråsklubbarna m. fl. I Mälardalens Schackförbunds serier har klubben sju gånger vunnit i A-serien och sex gånger i B-serien. De första vandringsprisen i resp. serier befinna sig i klubbens ägo, och i de nu vandrande har den tre inteckningar i vardera. *W. E. B.*

Uppsala allmänna schacksällskaps jubileumsturnering har samlat ej mindre än 92 deltagare! I klass I A leder efter första omgången (turn. är dubbelrondig) W. Lundell med 6 ½ p., följd av F. Kaijser med 5 ½ p.

A—d.

En 25-mannamatch utkämpades den 8 december mellan Eskilstuna Allmänna Schackklubb och Eskilstuna Schacksällskap. Otaliga matcher ha spelats mellan dessa, och i vänskapsmatcher har Schacksällskapet ännu aldrig vunnit. Allmänna segrade även denna gång, men ganska knappt, med 13 ½ poäng mot 11 ½ efter drygt 4 timmars spel.

Nyköpings Allmänna Schackklubb har under de senare åren sakta men säkert arbetat sig upp till en klubb av högst beaktansvärda mått, kvantitativt såväl som kvalitativt. Den disponerar en stor samling medelgoda och jämna spelare. Den 1 december mötte klubben med 23 spelare Eskilstuna Schacksällskaps nära nog starkaste lag, varvid resultatet blev oavgjort med 11 ½ för vardera parten. *W. E. B.*

Karlstad. Med anledning av Karlstads allmänna schacksällskaps 10-åriga tillvaro har sällskapet anordnat en jubileumsturnering, vilken spelas i dubbla ronder. Till turneringen har anmält sig ett ovanligt stort antal deltagare.

Bogoljubovs simultanturné.

Ett tillräckligt antal schackklubbar hava nu anmält sig för deltagande för att turnéen skall komma till stånd. Klubbar, som önska ett besök av stormästaren och som ännu ej anmält sig, torde göra detta till sekreteraren senast den 1 februari. Avgiften är 80 kronor allt som allt.

Det bästa schackpartiet.

Vem erövrar Tidskrift för Schacks silverpokal?

Många, många äro de partier som spelas i Sveriges hundratals klubbturneringar under ett år. Åtskilliga av dessa äro kanske små mästerverk av kombinations- eller positionsspel, men ack, huru många äro de, som få en synlig belöning därför? Ryktbarheten torde vara ringa, och det enda "skönhetspris", som utdelas, är det som den rena, osjälviska glädjen skänker. Tidskrift för Schack vill därför på ett mera gripbart sätt belöna dessa partier. Tidskriften kommer årligen att utdela en silverpokal till den, som spelat det bästa partiet, varjämte han erhåller Sveriges schackförbunds plakett. Alla Sveriges schackspelare inbjudas deltaga. Tävlingsreglerna äro följande.

1. Endast partier, spelade i klubbturneringar, kunna ifrågakomma till pris. Partierna skola denna gång vara spelade under spelåret 1929—1930.
2. Endast en spelare från varje klubb kan deltaga och endast med ett parti. Vederbörande klubbs styrelse (eller turneringsledning) skall uttaga partiet, och klubbstyrelsen insänder detsamma till redaktionen.
3. Partiet skall vara tydligt protokollfört och *om möjligt* försett med anmärkningar.
4. Protokollen skola vara redaktionen tillhanda senast den 30 maj 1930.
5. Partierna avdömas av en av redaktionen tillsatt nämnd.
6. Det bästa partiet belönas med Tidskrift för Schacks silverpokal samt Sveriges schackförbunds plakett. De fyra näst bästa partierna erhålla värdefulla bokpris. De fem partierna komma att publiceras i tidskriften.

Från firma Åhlén & Holm A.-B., Stockholm, har tillsänts oss en sats *diagramstämplar,* bestående av dels en större stämpel med själva diagramet, dels mindre med de olika schacktyperna och dels en färgdyna. Det hela är välgjort och kan på det livligaste rekommenderas. Priset, kr. 5:25, är också facilt.

Problem

Redigeras av P. H. Törngren.

Lösningar

(till problemen 7115—26 i juli—aug.-häftet och 7135—46 i sept.-häftet).

7115 (Andersson). 1. Dd1. — "Dragplikt så när som på 1. —, Bd3" (BL). "Nätt men säkert ej originell" (OH2).

7116 (Werle). 1. Dc7. — "Bäst är var. 1. —, Bb5" (BL). "Interferenser utan elegans och fläkt" (SAC). "Grimshaw'n på b7 är mycket nätt" (OH2). "Man har ibland glädje av även en enkel dragtvångstvåa" (ES).

7117 (Cumpe). 1. Le4. 2. Tf1 (2)†. — "Gott ekoproblem" (HF). "Vackra vändningar med sådant material" (OH2). "Lätt, något robust, men säkert originell" (ES).

7118 (Larsson). 1. Sf4. 2. Tg3‡ (Sf7, Dg7†). — "Kraftigt avledningsoffer" (HF). "Ful inledning" (BL). "Kortmatten rubbar ej alls det goda intrycket" (SAC). "Bra inledning och två läckra varianter. Bäst av 7115—20" (LK).

7119 (Werle). 1.Th2. 2. Th3 (Tg2). — "Dragtvång med en viss charm" (HF). "Oväntad inledning" (SAC). "Ett uppoffrande torn" (OH2). "Burlesk men behaglig" (ES).

7120 (Johansson). 1.Dh1, Bc5. 2. Lg2. 3. L×b7†. 1. —, Ba5. 2. Lf1, Bb5. 3. L×b5. — "Loyd-Turton med en bivariant" (HF). "Bivarianten oväntad, resten typisk för GAJ" (CEL). "Damer offra gärna något maskulint föremål för att nå sina mål" (ES).

7121 (Weber). 1.Th5. 2. Df2†, men dual 2. D×d2 (CEL); korrektur: +sBd4 (PHT). — "Fata Morgana typ II med avdragsmatt i st. f. skenspelets slag" (HF). "Utmärkt! Bättre få och skarpa varianter än många och tomma!" (ES).

7122 (Dawson). 1. Ne3. 2. Nh8. 3. Nf4†. 4. Nf5‡. — "Ja, si den Dawson!" (HF). "Asymmetri med symmetrisk ställning tack vare frånvaron av vK" (BL). "2. Nh8 framtvingas av dragplikt!" (CEL). "Illustrerar utmärkt N:s förträffliga egenskaper!" (IK).

7123 (Fox) kom genom ett beklagligt tryckfel att få galen betingelse, varför den nu åter framlägges för studium med anhållan om ursäkt för förbiseendet!

7124 (Rutberg). 1. Sf3, Lb8! 2. Sd4, Sc7. 3. Ba6! 1. —, Lf8. 2. S×h4, Se7. 3. Ba6! 1. —, La3. 2. Se1, Sb4. 3. Ba6! (1. —, Lc5. 2. Be6, Ke4. 3. Se5†.) En sällsynt mästerlig triplerad Seeberger-Grimshaw — säkert ett av förf:s allra bästa arbeten! — "Storslagen" (SAC).

7125 (Rutberg). 1. Th4, hot. 2. Kd1. 3. Tf1. 4. Thf4. 1. —, Bc5. 2. Kc2, Bc4. 3. T×c4, Bb6 (Bb5). 4. Tff4 (B×b5). 1. —, Kd3. 2. Te8. 3. Te1. 4. The4. 1. —, Ke2. 2. Th3. 3. Tc3. 4. Tff3. Åter ett vackert exempel på förf:s enastående förmåga att behärska svåra temaområden. Här är det fråga om en kvadrupplerad Anti-Brunner-Turton!

7126 (Rutberg). 1. Te3, B×h5. 2. T×h5. 3. Bh4. 4. Th3‡ (baning + indier + primär motbaning!). 1. —, B×f5. 2. Thf3, Bf4. 3. Bh4. 4. Th3‡ (baning + linjeutrymning + primär motbaning). 1. —, Bg5. 2. Bg4, Bc6. 3. Teg3. 4. Tg1‡ (linjeutrymning + sekundär motbaning). Också ett charmant idekomplex! — "Särdeles djuptänkt" (OH2).

7135 (Palatz). 1. Be8L. — "Varför inte miniatyr? — t. ex. Kc6, Dg8, Lc7, Be7, g4 — Kf6, Bg5" (BL). "Förtjusande" (CEL).

7136 (Palatz). 1. Be8S†. — "Det brutala förlåtes från dragpliktens och mattförändringens synvinkel" (HF). "Vackrare än —35" (BL). "Står givetvis efter —35 men är rolig att lösa" (CEL). "Om —35—36 gäller detsamma som om 7121" (ES).

7137 (Elekes, Schor, Neukomm). 1. Bg7. — "Frihetens port öppnas — blott för en galgenfrist! Livets tragik" (HF). "Dragplikt som gör skäl för namnet" (BL). "Tvångshot, intressant men knappast vacker" (CEL). "Imponerande prestation" (SAC). "En av problemhistoriens djärvaste mattvändningar" (ES). "Intressant flyktfältsrekord(?)" (LK).

7138 (Hultberg). 1. Sc6. 2. Be8S†. — "Den åttonde pjäsen tråkig!" (BL). "Bästa direktmattoriginal" (LK).

7139 (Törngren). 1. Bb8T. 2. Tb7. — "Dragpliktstrea så god som någon" (CEL).

7140 (Haake). 1. Bd8T (tempo). — "Avvaktande inledning utan spelförändringar, men i alla fall en oktogon!" (HF). "Tilltalande oktogon" (CEL, SAC).

7141 (Törngren). 1. Ba8L (tempo). — "Samma typ som —40 men enklare" (HF). "Fastnar i minnet trots sin litenhet" (BL). "För fördomsfritt reflekterande intellekt ha givetvis även dylika småsaker sitt intresse!" (ES).

7142 (Simhovici). Skenspel: 1. —, Sd2. 2. Tc7† och lösning 1. Ba8S. 2. Db5†. 3. Td4†. — "Svårast i häftet" (HF, BL). "Odelat angenäm bekantskap" (BL). "Det första *problemet* i häftet" (OH2). "Förnämt, liksom allt jag sett av förf." (LK).

7143 (Ditz & von Pittler). 1. B×c8L. 2. K×d6. 3. Da5† (Dd5, S×g3) etc. — "Man får vara red. tacksam att denna uppgift placerats bland temakamrater — ty svår är den!" (HF). "Medryckande, vackra kombinationer i ett djupsinnigt problem" (BL). "Svårlöst — men knappast vackert" (CEL). "Originell, vacker mattföring — en fin uppgift och ett trevligt lösningsobjekt!" (SAC). "Groteskt ful" (OH2). "Häftets bästa" (LK).

7144 (Törngren). 1. Bf6. 2. Bg7. 3. Bg8L. 4. Ld5. 5. L×f3. — "Inte svårt men rasande näpet; häftets bästa" (BL). "Mekanisk lösning, men en utmärkt uppgift" (CEL).

7145 (Hultberg). 1. Bd8L. 2. Lb6. 3. Kd8. 4. Lg1. — "Tillräckligt intressant med dessa medel" (HF). "Ej oäven temabehandling" (CEL).

7146 (Törngren). 1. Be3. 6. Be8T. 7. Te2. — "Skynda lagom! Med 1. Be4 blir vit tvungen att själv sätta matt" (HF, BL, OH2). "PHT har korrigerat sin intressanta uppgift väl" (CEL). "En värdig avslutning på den synnerligen intressanta problemsidan" (LK).

Det genomgående temat i den tydligen populära samlingen: "dragplikt med B-förvandling *endast i lösningen*" skulle vi vilja beteckna med termen *"postpromotion"* (jfr *repromotion* = förvandling i både skenspel och lösning), varvid *praepromotion* givetvis finge beteckna dragplikt med förvandling endast i skenspelet.

Till nr 7077. Korrektur: utbyt sBa5 mot vBa5/sBd4 (LCn).

Lösarlista (7115—7122, 7135—7146).

Namn	Trpt	7115—20	7121	7122	7135—40	7141—46	Summa	Poäng
H. Fahlander	394	223333	2	3	222332	205223	49	443
B. Larsson	383	223332	2	3	222332	235223	51	434
C. E. Lind	381	223333	3	3	222332	235223	53	434
S. A. Carlsson	344	223332	2	2	122332	235223	50	394
E. Svedberg	323	223333	2	—	222332	23—22—	41	364
OH2	197	223033	2	—	111221	135113	37	234
L. Karlsson	188	112322	2	3	112321	135113	40	228
E. Isacson	171	112222	1	2	111221	124112	32	203
Maximum	486	223333	3	3	222332	235223	53	539

Originalproblem.

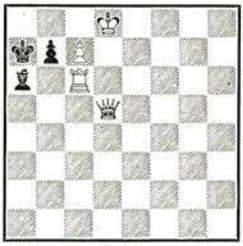
(Frist 1 mars.)

7212. *G. Andersson.*

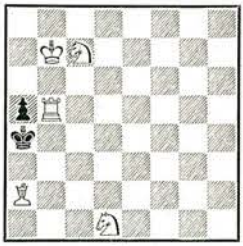
2 ♱.

7213. *I Källström.*

2 ♱.

7214. *Fr. Lindgren.*

2 ♱.

7215. *S. Clausén.*

3 ♱.

7216. *E. A. Ekholm.*

3 ♱.

7217. *E. A. Ekholm.*

3 ♱.

7218. *C. A. Mebius.*

Självmatt i 2 drag.

7219. *C. A. Mebius.*

Självmatt i 2 drag.

7220. *C. A. Mebius.*

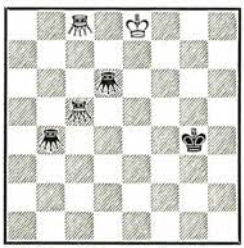
Självmatt i 4 drag.

7221. *E. Isacson.*

Självmatt i 6 drag.

7123. *C. M. Fox.*

Hjälpsjälvpatt i 4 drag.

7222. *B. Larsson.*

Hjälpsjälvmatt i 4 drag.

Zetterström & Persson, Boktryckeri, Stockholm 1930.